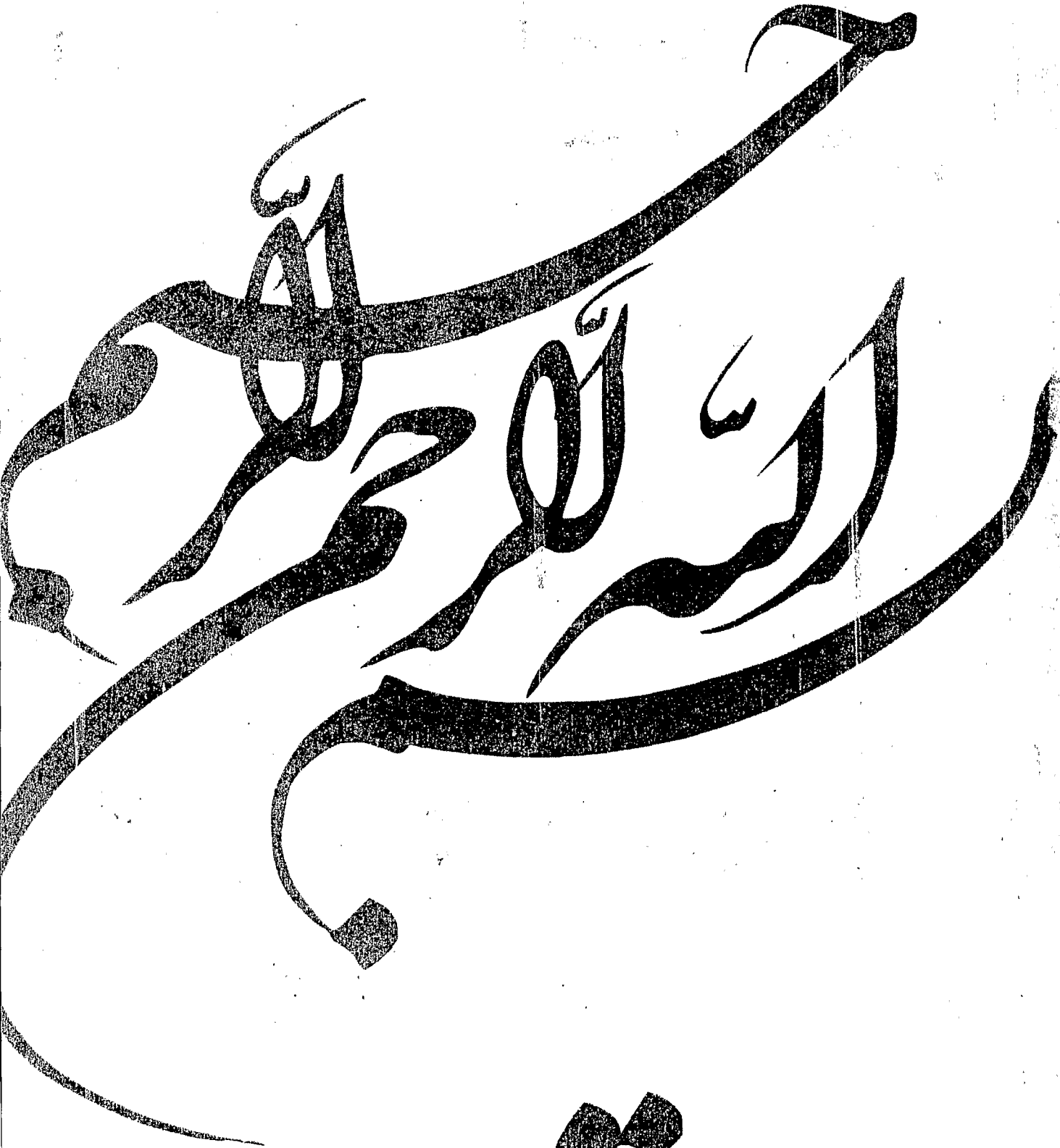

4

1.4 AND

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه شهید بهشتی

دانشکده علوم زمین

گروه آموزشی جغرافیای انسانی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

عنوان:

اثرات کشت کیوی در رشد اقتصاد

روستایی (مطالعه موردی: بخش حویق شهرستان تالش)

استاد راهنما:

دکتر غلامحسین شیخ حسینی

استاد مشاور:

دکتر بیژن رحمانی

نگارنده:

حسین ستاره شماره خطبه سرا

نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶

۱۰۶۸۸۵

۸۷/۱/۱۰۷۷۰
۸۷/۱/۱۵

گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی
تاسیس ۱۳۸۷

۱۳۸۷/۱۰/۱ - ۶

بسمه تعالی
وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری
دانشگاه شهید بهشتی
دانشکده علوم زمین
گروه جغرافیا
تأییدیه دفاع از پایان نامه
کارشناسی ارشد

این پایان نامه توسط آقای : حسین ستاره شمار خطبه سرا دانشجوی دوره کارشناسی ارشد

نابپوسته رشته : جغرافیا گرایش: برنامه ریزی روستایی در تاریخ ۱۳۸۷/۲/۱۷ مورد دفاع

قرار گرفت و براساس رأی هیأت داوران با نمره ۱۷٫۶ و درجه بسیارخوب

پذیرفته شد .

استاد راهنما آقای دکتر : غلام حسن شیخ حسینی

استاد مشاور آقای دکتر : بیژن رحمانی

استاد داور آقای دکتر : محمد حسن ضیاءتوانا

استاد داور آقای دکتر : رحمت ا...منشی زاده

تقدیم به :

پدرم که عشق به دانستن را برایم معنا کرد

به مادر گرانقدرم که زمزمه دعاهایش همواره رهگشای
من بوده و خواهد بود.

به همسرم و دخترم که حدیث فداکاری به من آموختند

تقدیر و تشکر:

سپاس خدا را که قدرت اندیشه را در انسان قرار داد و گروهی را علم برتر بخشید تا گروهی دیگر را چراغ آموختن باشند پس هر که عالمان شناسد قدر خدای را ندانسته است. از این روشما ای اساتید بزرگوار هزاران بار سپاس که بی لطف و یاریتان این دفتر نگشوده پایان نمی گرفت.

از اساتید گرانقدر جناب آقای غلام حسن شیخ حسنی که راهنمایی این پایان نامه را متقبل شده اند و همواره با لطف و محبت بی حد خویش پذیرای این جانب بوده اند کمال قدردانی را نموده و توفیق روزافزون ایشان را از خداوند متعال خواستارم.

از جناب آقای دکتر بیژن رحمانی که مشاوره این پایان نامه را به عهده داشته اند تشکر و سپاس گذاری می نمایم.

از مسئولین کتابخانه دانشگاه شهید یهشتی و دانشگاه تهران، کتابخانه سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان گیلان، از کارمندان آموزش تحصیلات تکمیلی دانشکده علوم زمین خصوصاً معاونت محترم جناب آقای دکتر پورمعافی و خانم یزدان فر کمال تشکر و قدر دانی را دارم.

از مسئولین محترم جهاد کشاورزی استان گیلان و شهرستان تالش بخصوص مهندس موسوی مسئول واحد زراعی و باغی جهاد کشاورزی تالش، کارمندان محترم بخشداری حویق، از مدیریت و دانش آموزان مدرسه حجاب چوبر و همه عزیزانی که مرا در تدوین این پایان نامه یاری رساندند تشکر و قدر دانی می گردد.

از پدر و مادر خوبم که وجودشان مایه آرامشم بوده و هست و هیچگونه نمی توانم زحمات آنها را جبران کنم تنها بوسه بر دستان زحمتکش آنها می زنم و از زحمات آنها تشکر و سپاسگزاری می نمایم.

از همسر مهربان و فداکارم و دختر عزیزم که تمام مشکلات بنده را تحمل کرده و مرا در اتمام این پایان نامه همراهی نمودند.

از خانواده همسر و همه دوستان و عزیزانی که مرا در انجام رساندن این پایان نامه از لطف و محبت بی کران خویش بهره مند ساختند قدر دانی می کنم.

اقرار و تعهدنامه

اینجانب: حسین ستاره شماره خطبه سرا

دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده علوم زمین، گروه جغرافیا، رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی پایان نامه حاضر را بر اساس مطالعات و تحقیقات شخصی خود انجام داده و در صورت استفاده از داده‌ها، مآخذ، منابع و نقشه‌ها به‌طور کامل به آن ارجاع داده‌ام، ضمناً داده‌ها و نقشه‌های موجود را با توجه به مطالعات میدانی، صحرایی خود تدوین نموده‌ام. این پایان نامه پیش از این به هیچ وجه در مرجع رسمی یا غیررسمی دیگری به‌عنوان گزارش یا طرح تحقیقاتی عرضه نشده است. در صورتی که خلاف آن ثابت شود، درجه‌ی دریافتی اینجانب از اعتبار ساقط شده، عواقب و نتایج حقوقی حاصله را می‌پذیرم.

تاریخ ۱۳۸۸/۲/۱۷

امضاء

چکیده :

پایان نامه حاضر به بررسی تاثیر کشت کیوی بر رشد اقتصاد روستایی شهرستان تالش (بخش حویق) می پردازد. بررسی وضعیت اقتصادی بخش مورد مطالعه بیان گر این است که محصول کیوی با وجود آنکه کشت بومی منطقه نمی باشد ولی کشت آن با استقبال شدید روستاییان منطقه روبرو شده و تاثیرات اقتصادی فراوانی در منطقه به جای گذاشته است. در پایان نامه حاضر به بررسی تاثیرات اقتصادی کشت این محصول در بخش حویق پرداخته شده است.

بنابراین جهت بررسی این موضوع در درجه اول شناخت نظری از توانمندیهای کشاورزی موجود و شرایط جغرافیایی و منابع انسانی شهرستان تالش و بالاخص بخش حویق ضروری است. بر اساس بررسی های فوق، نتایج و پیشنهادات در درجه بعدی ارائه شده است. در همین راستا و به همین منظور این پایان نامه در شش فصل تنظیم شده است: در فصل اول کلیات تحقیق و طرح مسأله و بیان فرضیات آورده شده است. در فصل دوم به مبانی نظری و نظریاتی که با موضوع پایان نامه در ارتباط بوده اند و همچنین معرفی محصول کیوی پرداخته شده است. فصل سوم به بررسی ویژگیهای طبیعی شهرستان تالش و بخش حویق از قبیل: زمین شناسی، منابع آب، اقلیم، ناهمواری و حیات گیاهی و جانوری منطقه اختصاص یافته است. در فصل چهارم، ویژگیهای انسانی، اجتماعی منطقه مورد بحث قرار گرفته و اشکال مختلف مثل جدول، نمودار، نقشه و عکس نشان داده شده است. در فصل پنجم، ویژگیهای اقتصادی شهرستان تالش و بخش حویق مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است و در فصل ششم به بررسی تاثیر کشت کیوی در رشد اقتصاد روستایی بخش حویق و آزمون فرضیات و نتیجه گیری و ارائه پیشنهادات پرداخته شده است.

فهرست

فصل اول: کلیات تحقیق

۱-۱- طرح مساله.....	۱
۱-۲- پیشینه تحقیق.....	۲
۱-۳- فرضیات	۳
۱-۴- اهداف	۳
۱-۵- روش تحقیق ، موانع ومشکلات تحقیق	۳-۴
فصل دوم: تعاریف ومبانی نظری تحقیق	
۲-۱- روستا	۵
۲-۲- بنیاد زراعی	۵
۲-۳- زمین زراعی	۵
۲-۴- زراعت	۶
۲-۵- باغداری	۶
۲-۶- شیوه کشت	۶
۲-۷- شیوه تولید	۶
۲-۸- روابط تولید	۷
۲-۹- کشت زراعی یا محصولات سالیانه.....	۷
۲-۱۰- کشت باغی یا محصولات دائمی.....	۷
۲-۱۱- اقتصاد.....	۷
۲-۱۱-۱- تعریف اقتصاد	۷-۸
۲-۱۱-۲- رشدو توسعه اقتصادی	۸
۲-۱۱-۳- نظریه های کلی رشد وتوسعه	۸
۲-۱۱-۳-۱- نظریه های تکامل گرایان	۹-۱۰
۲-۱۱-۳-۲- نظریه های وابستگی	۱۰-۱۱
۲-۱۱-۴- دیدگاههای توسعه روستایی با توجه به محیط زیست وتوسعه پایدار	۱۱
۲-۱۱-۵- جغرافیای اقتصادی	۱۱-۱۲
۲-۱۱-۶- اقتصاد روستایی	۱۲
۲-۱۱-۷- شالوده های اقتصاد روستایی	۱۲
۲-۱۲- کیوی	۱۲-۱۳
۲-۱۲-۱- تاریخچه	۱۳-۱۴
۲-۱۲-۲- سابقه و موقعیت کیوی در ایرن وبخش حویق	۱۴-۱۵

۱۳-۲- عوامل اقتصادی در رابطه با کشت کیوی..... ۱۵-۱۶

فصل سوم: ویژگیهای طبیعی منطقه مورد مطالعه

۳-۱- موقعیت جغرافیایی شهرستان تالش، حدود و وسعت ۱۷-۱۹

۳-۲- پیشینه تاریخی تالش ۲۰-۲۱

۳-۳- ساختار زمین شناسی منطقه مورد مطالعه ۲۱-۲۲

۳-۱- گسل آستارا ۲۲

۳-۲- گسل تالش ۲۲-۲۵

۳-۴- سوانح طبیعی ۲۵

۳-۴-۱- زلزله ۲۵-۲۶

۳-۴-۲- سیل ۲۶

۳-۴-۳- بادگرم (گرمیج) ۲۶-۲۷

۳-۵- مشخصات توپوگرافیک یا ناهمواریها ۲۷-۲۹

۳-۶- خاک و قابلیت های استفاده از اراضی تالش و بخش حویق ۳۰

۳-۶-۱- خاک و قابلیت های اراضی ۳۰-۳۱

۳-۶-۲- پوشش گیاهی ۳۱-۳۲

۳-۷- حیات جانوری در شهرستان تالش و بخش حویق ۳۲-۳۳

۳-۷-۱- پستانداران ۳۳

۳-۷-۲- پرندگان ۳۳

۳-۷-۳- خزندگان ۳۳

۳-۷-۴- دوزیستان ۳۴

۳-۷-۵- ماهیها ۳۴

۳-۸- آب و هوا و ویژگیهای اقلیمی منطقه ۳۴

۳-۸-۱- مقدمه ۳۴-۳۵

۳-۸-۲- عناصر اقلیمی منطقه مورد مطالعه ۳۵

۳-۸-۲-۱- دما ۳۵-۳۶

۳-۸-۲-۲- نم نسبی (رطوبت) ۳۷

۳-۸-۲-۳- بارندگی ۳۸-۳۹

۳-۸-۲-۴- باد ۳۹-۴۲

۳-۸-۲-۵- یخبندان ۴۲

۳-۹- منابع آب و رژیم رودخانه ای در شهرستان تالش و بخش حویق ۴۳

۳-۹-۱- جریان های سطحی (رود ها) ۴۳

۳-۹-۱-۱- رود لمیر ۴۳

۳-۹-۱-۲- رود پلاسی ۴۳

۴۳-۴۴	..... رود چوبر ۳-۹-۱-۳
۴۴	..... رود حویق ۳-۹-۱-۴
۴۴	..... رود هرنندان ۳-۹-۲-۵
۴۴-۴۵	..... رود شیرآباد ۳-۹-۱-۶
۴۵	..... آب های زیرزمینی ۳-۹-۲
۴۶-۴۷	..... رژیم رودخانه های شهرستان و بخش حویق ۳-۹-۳
فصل چهارم: ویژگیهای انسانی منطقه مورد مطالعه	
۴۸-۴۹	..... مقدمه ۴-۱
۴۹-۵۲	..... اندازه جمعیت و روند تحولات آن در شهرستان تالش، بخش حویق ۴-۲
۵۲-۵۵	..... بعدخانوار ۴-۳
۵۶	..... تراکم ۴-۴
۵۶-۵۷	..... تراکم ریاضی جمعیت ۴-۴-۱
۵۷-۵۸	..... تراکم بیولوژیک جمعیت ۴-۴-۲
۵۸	..... ساختار و ترکیب سنی در شهرستان تالش و بخش حویق ۴-۵
۵۸-۶۰	..... ترکیب سنی جمعیت ۴-۵-۱
۶۰-۶۲	..... ترکیب جنسی جمعیت ۴-۵-۲
۶۲-۶۵	..... سواد ۴-۶
۶۶	..... اشتغال و فعالیت های اقتصادی در شهرستان تالش و بخش حویق ۴-۷
۶۶-۶۷	..... جمعیت فعال اقتصادی ۴-۷-۱
۶۷-۶۸	..... جمعیت غیر فعال اقتصاد ۴-۷-۲
۶۸-۶۹	..... جمعیت برحسب گروههای عمده فعالیت ۴-۷-۳
۷۰	..... تحرکات جمعیت ۴-۸
۷۰	..... میزان مولید ۴-۸-۱
۷۰-۷۱	..... میزان مرگ و میر ۴-۸-۲
۷۲-۷۵	..... مهاجرت ۴-۸-۳

فصل پنجم: ویژگیهای منطقه مورد مطالعه

۷۶	..... مقدمه ۵-۱
۷۶	..... کشاورزی ۵-۱-۱
۷۶	..... اهمیت کشاورزی در اقتصاد ۵-۱-۱-۱
۷۷-۷۸	..... توزیع جغرافیای فعالیت کشاورزی ۵-۱-۱-۲
۷۹	..... مالکیت و نظام های بهره برداری از زمین ۵-۱-۱-۳
۷۹	..... تعریف مالکیت ۵-۱-۳-۱
۷۹-۸۱	..... مالکیت قبل از اصلاحات ارضی ۵-۱-۳-۲

- ۸۱..... مالکیت بعد از اصلاحات ارضی ۵-۱-۳-۳
- ۸۲-۸۲..... نتایج حاصله از اصلاحات ارضی شهرستان تالش ۵-۱-۳-۴
- ۸۲-۸۳..... مالکیت بعد از انقلاب ۵-۱-۳-۵
- ۸۳-۹۱..... زراعت ۵-۱-۴
- ۹۱-۹۶..... باغات و قلمستان یا محصولات دائمی ۵-۱-۵
- ۹۶-۱۰۱..... دامداری، دامپروری و طیور ۵-۱-۶
- ۱۰۱-۱۰۲..... زنبور عسل ۵-۱-۷
- ۱۰۳-۱۰۶..... ماهیگری و پرورش ماهی ۵-۱-۸
- ۱۰۷..... قابلیت ها و محدودیت های کشاورزی در شهرستان تالش و بخش حویق ۵-۱-۹
- ۱۰۷..... قابلیت های کشاورزی ۵-۱-۹-۱
- ۱۰۷-۱۰۸..... محدودیت های کشاورزی ۵-۱-۹-۲
- ۱۰۸..... صنعت ۵-۲
- ۱۰۸-۱۰۹..... صنایع تبدیلی ۵-۲-۱
- ۱۰۹-۱۱۰..... صنایع روستای ۵-۲-۲
- ۱۱۰..... سبد بافی و حصیر بافی ۵-۲-۲-۱
- ۱۱۰..... سفالگری ۵-۲-۲-۲
- ۱۱۰-۱۱۱..... نمد مالی ۵-۲-۲-۳
- ۱۱۱..... گلیم و جاجیم ۵-۲-۲-۴
- ۱۱۱..... قالی بافی ۵-۲-۲-۵
- ۱۱۱-۱۱۲..... چموش دوزی ۵-۲-۲-۶
- ۱۱۲..... چوبکاری ۵-۲-۲-۷
- ۱۱۲..... معدن ۵-۳
- ۱۱۲..... سنگ لاشه کشلی ۵-۳-۱
- ۱۱۲..... معدن سنگ آهک لمیر ۵-۳-۲
- ۱۱۳..... معدن صدف ۵-۳-۳
- ۱۱۳..... معدن شن و ماسه ۵-۳-۴
- ۱۱۴-۱۱۵..... توان های گردشگری شهرستان تالش و بخش حویق ۵-۵

فصل ششم: اثرات کشت کیوی در رشد اقتصاد روستایی (مطالعه موردی: بخش حویق

شهرستان تالش) جمع یندی و آزمون فرضیات و پیشنهادات

- ۱۱۶..... مقدمه
- ۱۱۶-۱۲۰..... افزایش درآمد روستاییان ۶-۱
- ۱۲۰..... نقش اشتغال زایی کیوی ۶-۲
- ۱۲۰-۱۲۱..... اشتغال زایی مستقیم ۶-۲-۱

۱۲۱-۱۲۴.....	۶-۲-۲- اشتغال زای غیر مستقیم .....
۱۲۴-۱۲۶.....	۶-۳- گسترش کشاورزی تجاری و عقب نشینی کشاورزان خرده پادرتالش و بخش حویق .....
۱۲۶-۱۲۹.....	۶-۴- توسعه شبکه ارتباطی و نقش آن در اقتصاد روستایی شهرستان تالش و بخش حویق زیرکشت .....
۱۳۰.....	۶-۵- سطح سواد بهره برداران و گسترش سطح زیرکشت .....
۱۳۰-۱۳۱.....	۶-۶- بازار کیوی .....
۱۳۱-۱۳۲.....	۶-۷- امکانات مالی کشاورزان .....
۱۳۲-۱۳۴.....	۶-۷-۱- نقش اعتبارات در کشت کیوی .....
۱۳۴-۱۳۵.....	۶-۸- ارز آوری کیوی .....
۱۳۶.....	۶-۹- کیوی و نقش حفاظتی منابع خاک .....
۱۳۶-۱۳۸.....	۶-۱۰- تغییر در الگوی واسقار مسکن روستایی .....
۱۳۹-۱۴۰.....	۶-۱۰- تغییر کاربری اراضی .....
۱۴۱.....	۶-۱۱- مشکلات کشت کیوی .....
۱۴۲-۱۴۸.....	۶-۱۲- جمع بندی .....
۱۴۹-۱۵۰.....	۶-۱۳- آزمون فرضیات .....
۱۵۱-۱۵۲.....	۶-۱۴- پیشنهادات .....
۱۵۳-۱۵۶.....	منابع و ماخذ .....

فهرست جداول

صفحات

۱۴.....	جدول ۱-۲: سطح زیر کشت و میزان تولید کیوی در سال ۱۹۸۷.....
۱۷.....	جدول شماره ۱-۳: تقسیمات جغرافیایی شهرستان تالش سال ۱۳۸۰.....
۳۶.....	جدول شماره ۳-۳: دمای هوا (حداکثر-حداقل-متوسط) در ماههای مختلف در ایستگاه تالش (هشتپیر-شیالین) سال ۱۳۸۰-۱۳۶۰.....
۳۷.....	جدول شماره ۴-۳: متوسط رطوبت نسبی در ماههای مختلف سال ۱۳۸۰-۱۳۶۰.....
۳۸.....	جدول شماره ۵-۳: میزان بارندگی، روزهای بارانی شهرستان تالش در فصول مختلف سال ۱۳۸۰.....
۳۸.....	جدول شماره ۶-۳: تعداد روزهای بارانی (حراکثر-حداقل-متوسط) بر حسب میانگین سالانه ۱۳۸۰-۱۳۶۰ ماه.....
۳۹.....	جدول شماره ۷-۳: آمار ۲۰ ساله ارتفاع باران (حراکثر-حداقل-متوسط) به mm، سال های ۱۳۸۰-۱۳۶۰.....
۴۰.....	جدول شماره ۸-۳: میانگین حداکثر سرعت باد بر حسب متر بر ثانیه (۱۳۸۰-۱۳۶۰).....
۴۲.....	جدول شماره ۹-۳: میانگین تعداد روزهای یخبندان (حداکثر-متوسط) سال ۱۳۸۰-۱۳۶۰.....

- جدول ۴-۱: جمعیت و درصد شهرنشینی و روستایی در شهرستان تالش در طی دوره های آماری
 ۶۵-۸۵ ..... ۴۹
- جدول شماره ۴-۲: جمعیت بخش حویق در طی دوره آمار ۸۵-۱۳۶۵ ..... ۵۲
- جدول شماره ۴-۳: تعداد و بعد خانوار در شهرستان تالش و بخش حویق ۸۵-۱۳۶۵ ..... ۵۲
- جدول شماره ۴-۴: تراکم ریاضی جمعیت در سطح شهرستان و بخش حویق در سال
 ۸۵-۱۳۶۵ ..... ۵۷
- جدول (۴-۵): مقایسه ترکیب سنی شهرستان تالش، بخش حویق (۸۵-۱۳۶۵) ۵۹
- جدول شماره (۴-۶): گروههای سنی بخش حویق به تفکیک مرد و زن، سال ۱۳۸۵ ..... ۶۲
- جدول (۴-۷): تعداد و درصد سواد در شهرستان تالش و بخش حویق ۶۳
- جدول (۴-۸): ویژگیهای اقتصادی جمعیت شهرستان تالش در سالهای ۱۳۶۵-۱۳۷۵ ..... ۶۷
- جدول (۴-۹): جمعیت فعال به تفکیک نوع فعالیت در شهرستان تالش سال ۱۳۷۵ ..... ۶۸
- جدول شماره (۴-۱۰): جمعیت شاغل بر حسب نیروهای عمده فعالیت در شهرستان تالش در سال
 ۱۳۷۵ ..... ۶۹
- جدول شماره (۴-۱۱): میزان مرگ و میر در شهرستان تالش سال ۱۳۷۵ ..... ۷۱
- جدول شماره (۴-۱۲): میزان مرگ و میر در بخش حویق سال ۱۳۸۵ ..... ۷۱
- جدول شماره (۴-۱۳): جمعیت روستاهای بخش حویق، سالهای ۱۳۸۱-۷۵ ..... ۷۴
- جدول (۵-۱): سطح زیر کشت تولید و عملکرد محصولات عمده زراعی شهرستان تالش (۸۶-۸۵-
 ۱۳۸۰) ۸۵
- جدول ۵-۲: سطح زیر کشت تولید و عملکرد محصولات عمده زراعی بخش حویق (۸۶-۸۵-
 ۱۳۸۰) ۸۹
- جدول ۵-۳: سطح زیر کشت تولید و عملکرد محصولات عمده باغی شهرستان تالش (۸۶-۱۳۸۰-
 ۸۵) ۹۲
- جدول ۵-۴: سطح زیر کشت تولید و عملکرد محصولات عمده باغی بخش حویق (۸۶-۱۳۸۰-
 ۸۵) ۹۳
- جدول ۵-۵: سطح زیر کشت گلخانه ای در شهرستان تالش سال ۱۳۸۵ ..... ۹۵
- جدول ۵-۶: تعداد دام و میزان تولید محصولات کل شهرستان تالش
 سال های ۸۶-۸۵-۱۳۸۰ ..... ۹۸
- جدول ۵-۷: تعداد دام و میزان تولید محصولات دامی بخش حویق در سال های ۸۶-۸۵-۱۳۸۰
 ..... ۹۹
- جدول ۵-۸: میزان تولید گوشت مرغ در شهرستان تالش در
 سال های ۱۳۸۶-۱۳۸۵-۱۳۸۰ (تن) ۱۰۱
- جدول ۵-۹: تعداد کندوی عسل و میزان تولید عسل در سطح شهرستان تالش در سال های

۱۰۲.....	۱۳۸۰-۸۶
جدول ۱۰-۵: تعداد تعاونی های پره و میزان صید در شهرستان تالش و بخش حویق در سال	
۱۰۴.....	۱۳۸۵
جدول ۱۱-۵: تعداد و میزان تولید واحد های پرورش ماهی شهرستان تالش	
۱۰۶.....	در سال ۱۳۸۵
جدول شماره (۱-۶): سرمایه گذاری برای احداث یک باغ کیوی (یک هکتار) تا قبل از باروری (به ریال)	
۱۱۷.....	۱۱۷
جدول شماره (۲-۶): سرمایه گذاری مزرعه برنج (یک هکتار)	
۱۱۸.....	۱۱۸
جدول شماره (۳-۶): طول راههای شهرستان تالش و بخش حویق در	
۱۲۶.....	سال های ۱۳۸۶-۱۳۶۵ (km)
جدول شماره (۴-۶): اعتبارات تخصیصی به کیوی کاران شهرستان تالش و بخش حویق	
۱۳۴.....	در سال ۱۳۸۵
جدول (۵-۶): سطح زیر کشت کیوی در شهرستان تالش در	
۱۳۵.....	طی سالهای ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۶

فهرست نمودارها

صفحات

۵۱.....	نمودار ۱-۴: تعداد جمعیت شهری و روستایی شهرستان تالش، ۸۵-۱۳۶۵
۵۴.....	نمودار شماره ۲-۴: تعداد و بعد خانوار در شهرستان تالش ۸۵-۱۳۶۵
۵۵.....	نمودار شماره ۳-۴: تعداد و بعد خانوار در بخش حویق ۸۵-۱۳۶۵
۶۰.....	نمودار شماره ۴-۴: ترکیب سنی شهرستان تالش، سال ۱۳۷۵
۶۰.....	نمودار شماره ۵-۴: ترکیب سنی بخش حویق، سال ۱۳۸۵
۶۴.....	نمودار شماره (۶-۴): تعداد باسواد و بی سواد شهرستان تالش، ۷۵-۱۳۵۵
۶۵.....	نمودار شماره ۷-۴: تعداد باسوادان و بی سوادان بخش حویق، ۷۵-۱۳۶۵
۶۸.....	نمودار شماره ۸-۴: جمعیت فعال به تفکیک نوع فعالیت شهرستان تالش، ۱۳۷۵
۶۹.....	نمودار شماره ۹-۴: جمعیت فعال بر حسب نیروهای عمده فعالیت در شهرستان تالش، ۱۳۷۵
۸۷.....	نمودار شماره ۱-۵: سطح زیر کشت محصولات زراعی شهرستان تالش در سال ۸۶-۱۳۸
۹۰.....	نمودار شماره ۲-۵: سطح زیر کشت محصولات زراعی بخش حویق، ۸۶-۱۳۸۰
۹۳.....	نمودار شماره ۳-۵: سطح زیر کشت محصولات باغی در شهرستان تالش، ۸۶-۱۳۸۰
۹۳.....	نمودار شماره ۴-۵: سطح زیر کشت محصولات باغی در بخش حویق ۸۶-۱۳۸۳
۱۰۰.....	نمودار شماره ۵-۵: تعداد دام های شهرستان تالش، ۸۶-۱۳۸۰
۱۰۰.....	نمودار شماره ۶-۵: تعداد دام های بخش حویق، ۸۶-۱۳۸۰

نمودار شماره ۱-۶: مقایسه درآمد سالانه حاصل از یک هکتار محصول کیوی با برنج به

ریال، ۱۳۸۶..... ۱۱۸.....

نمودار شماره ۲-۶: هزینه وسود سالانه کیوی در یک هکتار به ریال (سال ۱۳۸۶)..... ۱۱۹.....

نمودار شماره ۳-۶: هزینه وسود سالانه برنج در یک هکتار به ریال سال ۱۳۸۶..... ۱۱۹.....

نمودار شماره ۴-۶: نسبت افراد سرمایه گذار در کشت محصول کیوی سال ۱۳۸۶..... ۱۲۳.....

نمودار شماره ۵-۶: سطح زیر کشت کیوی در بخش حویق، ۸۶-۱۳۸۳..... ۱۳۵.....

فهرست نقشه ها

نقشه ۱-۳: تقسیمات سیاسی ونقاط شهری استان گیلان ..... ۱۸.....

نقشه ۲-۳: شهرستان تالش به تفکیک دهستان ، بخش وموقعیت محدوده مورد مطالعه..... ۱۹.....

نقشه ۲-۳: گسل های مهم تالش..... ۲۴.....

نقشه ۴-۳: توپوگرافی شهرستان تالش ..... ۲۹.....

نقشه ۱-۵: کاربری اراضی شهرستان تالش ..... ۷۸.....

نقشه ۱-۶: توزیع جغرافیایی روستاها وراههای بخش حویق..... ۱۲۹.....

فهرست عکس ها

عکس (۱): کارگاهی جهت تولید داربست های باغ کیوی در بخش حویق..... ۱۲۲.....

عکس (۲): نمونه ای ازباغ کیوی در فاصله بین ساحل دریای خزر وخط لوله گاز

سراسری در بخش حویق..... ۱۲۶.....

عکس (۳): یک واحد ویلا در داخل باغ کیوی احداث شده توسط یک سرمایه گذار غیر بومی

دربخش حویق ..... ۱۳۸.....

عکس (۴): نمونه ای از واحد مسکونی نوساز دربخش حویق..... ۱۳۸.....

عکس (۵): زمین شالیزاری که در حال تبدیل به باغ کیوی می باشد..... ۱۴۰.....

عکس (۶): قسمتی اززمین شالیزار که به باغ کیوی تبدیل شده است..... ۱۴۰.....

فصل اول

کلیات تحقیق

بنام خدا

۱-۱- طرح مساله:

امروزه کشت های سودآور و درآمدزا در سطح جهان مورد توجه اساسی قرار گرفته است. بسیاری از کشورها با داشتن توانمندی های محیطی و شناخت قابلیت ها سعی در تغییر و دگرگونی در نوع کشت متناسب با بازار و محیط طبیعی نموده اند. در ایران نیز بعد از اصلاحات ارضی این تحولات بدون توجه به تواناییهای محیطی و تحت تاثیر بازار بوجود آمد و بعضا در حال حاضر نیز ادامه دارد. با توجه به موارد فوق کشاورزان و بعضا افراد غیر کشاورز در محدوده مورد مطالعه اقدام به ایجاد نوع جدیدی از کشت کیوی واصطلاحا اقدام به کشت گونه های مختلف آن نموده اند. با وجود اینکه هیچ گونه سابقه تاریخی در زمینه کشت کیوی در منطقه مورد مطالعه وجود نداشته با این همه، کشت این محصول به سرعت جایگزین کشت محصولاتی مانند برنج و مرکبات و دیگر محصولات باغی شده اند که در توسعه روستایی منطقه نقش آفرین بوده اند.

توسعه کشت کیوی به دو صورت بر ساختار اقتصادی روستاهای مورد مطالعه تاثیر گذار میباشد. یکی از طریق تغییر کاربری در اراضی، شامل اراضی بایر و جنگلی، مراتع ساحلی و اراضی شالیزاری به سمت گسترش باغات کیوی که سبب تحولات فضایی و اقتصادی روستا ها گردیده است. دیگری از طریق افزایش اشتغال زایی و درآمد روستایی.

بخش حویق که منطقه مورد مطالعه می باشد در ۳۵ کیلو متری شهرستان تالش واقع شده است که از سال ۱۳۶۹ آغاز و اقدام به کشت درختان کیوی نموده است. هم اکنون بیش از ۵۰۰ هکتار از اراضی منطقه زیر پوشش کشت درختان کیوی درآمده است. که به نظر می رسد با کشت این محصول توسعه روستایی منطقه بیشتر محقق خواهد گردید. بدیهی است کشت و توسعه کیوی در منطقه با مسائل و مشکلاتی هم مواجه است که از آن جمله می توان به فقدان آموزش های روستاییان و نا آگاهی های فنی- فرهنگی آنها به چگونگی کشت، داشت و برداشت این محصول اشاره کرد زیرا که روستاییان منطقه کمتر آماده پذیرش ریسک و جایگزینی محصول جدید به جای محصول سنتی خود میباشند، مگر آنکه از پیامدهای مثبت آن مطمئن باشند.

با توجه به آنچه که در طرح مساله بیان گردید سوالات زیر مطرح می شود.

- ۱- چرا علیرغم اهمیت محصولات استراتژیک دیگری مثل کشت برنج، کشاورزان و برخی از افراد غیر کشاورز به فعالیت کشاورزی در زمینه کشت کیوی تمایل بیشتری نشان میدهند؟
- ۲- آیا فعالیت های اقتصادی مبتنی بر کشت کیوی موجبات اشتغال زایی در روستاهای مورد مطالعه (حویق) را فراهم می آورد

۲-۱- پیشینه تحقیق:

تالش به دلیل موقعیت جغرافیای طبیعی خود و دور بودن از مرکز استان گیلان کمتر مورد استقبال و مطالعه در ابعاد اجتماعی - اقتصادی قرار گرفته است مگر به وسیله خارجیانی که دلیل ویژگی های خاص سکونتی و شرایط فیزیکی آن ویا ویژگی های خاص مردمی و فرهنگ منطقه علاقه ای نشان داده باشند.

در مطالعه تالش بیشترین مطالعات یا از سوی ادارات و سازمان های وابسته محلی و استانی مثل مهندسين و کارشناسان امور کشاورزی و روستایی، جهاد کشاورزی، سازمان برنامه و امثالهم صورت گرفته که در حد گزارشات و اطلاعات جامع اجتماعی-اقتصادی است یا اینکه در شکل مقاله های علمی و پایان نامه ای ملاحظه می شود. از جمله مطالعات محلی و انتشار مقالات و فصلنامه ها می توان از انتشار فصلنامه های تالش توسط دکتر تقی رهنمایی یاد کرد که در هر فصل منتشر می شود. این فصلنامه از سال ۱۳۸۰ شروع به کار نموده و تاکنون نزدیک به ۱۶ شماره در مورد موضوعات اجتماعی - اقتصادی - فرهنگی بحث نموده است. از میان پایان نامه های نگاشته شده در مورد منطقه نیز می توان از جمله پایان نامه کارشناسی ارشد متعلق به آقای سیاوش پیمان نام برد که در رابطه با فعالیت ها و تحولات اقتصادی در روستا های شهرستان رضوانشهر است و به هیچ عنوان به بخش حویق و محصول کیوی نپرداخته است.

بارز ترین مورد مطالعات خارجیانی نیز یکی از دکترای آقای بازن بنام تالش منطقه ای قومی در شمال ایران که در سال ۱۳۵۱ شروع و در سال ۱۳۵۸ در دانشگاه سوربن فرانسه دفاع شد و موضوع آن در مورد وضعیت اقتصادی - اجتماعی منطقه تالش می باشد که به عنوان اولین تحقیق خارجی در خور توجه است.

دوم ، پایان نامه دکتری متعلق به آقای دکتر غلامحسن شیخ حسنی است که این نیز در رابطه با کاربری اراضی کشاورزی استان گیلان (به زبان انگلیسی) مخصوصاً بخش جلگه ای است، با تکیه بر منطقه صومعه سرا و لاهیجان در سالهای ۱۹۸۷ که این کتاب نیز با موضوع و منطقه تالش متفاوت است. که هیچکدام به طور تخصصی در مورد شهرستان تالش و منطقه مورد مطالعه نمی باشد. البته آقای عظیمی هم پایان نامه دکتری خود را درباره جغرافیای شهری و شهرهای استان گیلان (رشت، انزلی) به انجام رسانده اند. اما در رابطه با تالش و جغرافیای کشاورزی منطقه نمی باشد.

با بیانات بالا اذعان میدارم که تاکنون هیچگونه مطالعه ای در رابطه با داشت و کاشت و برداشت محصول کیوی در شهرستان تالش و مخصوصاً در بخش حویق کسی مطالعه ای انجام نداده است و این تحقیق می تواند اولین مطالعه در منطقه باشد که در مورد بخش حویق صورت می پذیرد. امیدوارم این کار تحقیقاتی زمینه ساز فعالیت های بعدی اینجانب و دیگران در منطقه باشد.

۳-۱- فرضیات:

فرضیه نوعی حکم اولیه است نسبت به یک پدیده عینی که از طریق ارتباط علمی دو یا چند پدیده همسو بیان می شود و فرضیه فقط یک تصور مقدماتی و نوعی پیشنهاد و آزمایش است که باید امتحان شود. (جزوه درسی کارشناسی ارشد. دکتر سعیدی. ۱۳۸۲).

بنابراین با آنچه را که در طرح و تعریف مسأله به صورت سوال بیان گردیده می توان پاسخ آن را در فرضیات زیر جستجو کرد.

- درآمد زایی بالای کشت کیوی، سیستم حمل و نقل مناسب و برگشت سریع سرمایه و اشتغال زایی آن همراه با حمایت های مطمئن دولتی که همواره با استقبال همه جانبه کشاورزان و عامه مردم مواجه گردیده، می توانند مهمترین انگیزه در افزایش کشت این محصول و نتیجتاً رشد اقتصاد روستایی را در منطقه مورد مطالعه فراهم آورد.

۴-۱- اهداف:

شناخت قابلیت ها و توانهای طبیعی و انسانی، پروراندن محصول کیوی و کسب درآمد بیشتر و اشتغال زایی در جهت توسعه کشاورزی در شهرستان تالش. ارائه پیشنهادات و راه حل های ممکنه بر اساس استنتاجات تحقیق جهت بهره وری بهینه محصول کیوی باراندمان و سود آوری بیشتر، قابل رقابت در بازارهای جهانی.

۵-۱- روش تحقیق، موانع و مشکلات تحقیق:

در این تحقیق ابتدا از روش مطالعات کتابخانه ای استفاده شده و به جمع آوری آمار و ارقام و اطلاعات از منابع مختلف دانشگاهی (شهید بهشتی، تهران) و غیر دانشگاهی (سازمان جهاد کشاورزی، برنامه و بودجه، فرمانداری و بخشداری) در استان و شهرستان و منطقه پرداخته ام و سپس با شناخت دقیقی که از منطقه داشتم با روش مشاهده مستقیم از روستاهای بخش و مصاحبه و پرکردن پرسشنامه با بهره برداران کشاورزی به صورت حضوری و تصادفی در اکثر روستاهای بخش به کار میدانی پرداختم.

بدیهی است در این میان از وسایل آموزشی نقشه و تصویر برداری نیز بهره گرفته ام. در مرحله سوم به تجزیه و تحلیل داده ها و یافته ها و نگارش پایان نامه پرداخته ام. از آنجائیکه محقق خود اهل تالش می باشد، جمع آوری اطلاعات و انجام کار میدانی و ارتباط مستقیم با کشاورزان را آسان نموده است. در مرحله چهارم به آزمون فرضیات و آرایه پیشنهادات پرداخته ام. از آنجائیکه شهرستان تالش زادگاه اینجانب می باشد لذا امیدوارم که توانسته باشم با این تحقیق دین خود را به این سرزمین پاک ادا نموده باشم.

بطور کلی مطالعاتی از نوعی که مستقیماً با شرایط اجتماعی و اقتصادی خانواده ها و بالاخص کشاورزان سروکار دارد کار آسانی نمی باشد، علی الخصوص اینکه آن مطالعات در مورد مناطق روستایی باشد. خوشبختانه با بومی بودن اینجانب برای این مشکل غلبه پیدا کرده ام.